

KVALITETSDEKLARATION

Kvartalsutfall för kommuner och regioner

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0111

Referenstid

2026 kvartal

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9
Bilaga 1	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att ta fram kvartalsuppgifter om kommunernas och regionernas externa intäkter, externa kostnader och externa bruttoinvesteringar.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens huvudanvändare är Nationalräkenskaper, kvartals- och årsberäkningar (NR), NR0103, som behöver uppgifter på en detaljerad nivå för att kunna göra kvartalsvisa beräkningar av bruttonationalprodukten (BNP) och finansiellt sparande inom den kommunala sektorn.

I de kvartalsvisa beräkningarna i NR används Kvartalsutfallet som underlag till det kontosystem som sammanfattar och beskriver kommunal- och regionsektorns ekonomiska aktiviteter och utveckling. NR:s beräkningar används i sin tur för makroekonomiska analyser och som beslutsunderlag för riksdag, regering, riksbank m.fl.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar samtliga kommuners och regioners intäkter, kostnader och bruttoinvesteringar och presenteras på riksnivå, kommunernas för sig och regionernas för sig.

1.2.1 Objekt och population

Objekten är Sveriges kommuner och Sveriges regioner. Populationerna är två, den ena bestående av samtliga kommuner och den andra av samtliga regioner. Som ett undantag är Gotlands kommun och Region Gotland ett och samma objekt vars variabler består av både kommun- och regionvariabler. Målobjekten och -populationerna stämmer helt överens med intresseobjekten och populationerna enligt statistikens ändamål och användarnas informationsbehov.

1.2.2 Variabler

Kvartalsutfallets målvariabler relaterar till kommunernas och regionernas intäkter, kostnader och bruttoinvesteringar. Finansiella intäkter och kostnader redovisas separat.

Observationsvariablerna är desamma som målvariablerna och definieras utifrån kontoplanen *Kommun-Bas 26* samt *Region-Bas 26*. Det är konton, kontogrupper eller underkonton som efterfrågas.

En grov gruppering av mål-/observationsvariabler visas i tabellen nedan. En mer detaljerad beskrivning av specifika mål-/observationsvariabler för respektive del finns i bilaga 1.

Tabell 1. Översiktlig gruppering av mål-/observationsvariabler

Avdelning
Verksamhetens kostnader
Verksamhetens intäkter
Finansiella poster
Investeringsredovisning

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna redovisas separat för kommuner och regioner, båda på riksnivå.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är kvartal för observations- och målvariabler. Populationerna och undersökningsobjekten identifieras i samband med insamlingen av referensårets första kvartal, vilket sker i mars under referensåret.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Kvartalsutfallet är en totalundersökning med *cut-off*¹. Detta innebär att endast uppgifter från de till befolkningsmängden största kommunerna samlas in medan övriga kommuners uppgifter modellskattas. För insamlingen från regionerna används dock ingen *cut-off*.

De principer som tillämpas vid den modellbaserade skattningen följer i huvudsak antagandet att saknade variabelvärdens relativa utveckling över tid varit densamma som den relativa utvecklingen för summan av alla tillgängliga värden för samma variabel.

Det faktum att uppgifterna till stor del baseras på kommunernas och regionernas bokföringssystem bidrar positivt till tillförlitligheten.

Den modellbaserade ansats som används för att kompensera för att undersökningen inte samlar in uppgifter från alla kommuner kan dock bidra till en viss osäkerhet i statistiken.

2.2 Osäkerhetskällor

För kommunerna är det modellantaganden som bedöms vara den största osäkerhetskällan. Inga modellantaganden görs för regionerna.

Mätfel är den osäkerhetskälla som bedöms vara mest betydelsefull för regionerna och den näst mest betydelsefulla för kommunerna.

¹ *Cut-off*-gränsen dras när man täcker cirka 70% av kommunernas totala intäkter respektive kostnader under föregående år.

2.2.1 Urval

Inget urval görs. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationerna är Sveriges samtliga kommuner och Sveriges regioner. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS), *Tillkännagivande (2007:229) om länens indelning i kommuner*.

Rampopulationen och målpopulationen överensstämmer helt. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

2.2.3 Mätning

Mätfel i form av felaktiga svar kan förekomma. Ett exempel är svårigheter hos kommunerna och regionerna att periodisera beloppen över kvartalen. Någon uppskattning av storleken på osäkerheten som beror på eventuella mätfel har inte gjorts.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan mätning bedöms vara måttlig.

2.2.4 Bortfall

Det är ovanligt med objektsbortfall i undersökningen. Även partiellt bortfall är ovanligt. I de fall partiellt bortfall förekommer så är det oftast prognostiserade helårsvärden som saknas.

Skulle partiellt förekomma för kommuner imputeras saknade värden. Saknade värden ges ett värde grundat på senaste helårsvärden från statistiken *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner (RS)*, www.scb.se/oe0107, och den kvartalsvisa utveckling som skett för den specifika variabeln bland svarande objekt i Kvartalsutfallet, i de allra flesta fall.

Imputering av objektsbortfall hos kommuner görs endast för storstadskommunerna (Stockholm, Göteborg och Malmö). Då används den senaste lämnade helårsprognosen i Kvartalsutfallet eller, om denna saknas, det i RS senaste insamlade helårsvärdet för den aktuella kommunen. Detta värde skrivs sedan fram till ett prognostiserat helårsvärde med hjälp av genomsnittlig relativ förändring för den specifika variabeln bland de svarande kommunerna i Kvartalsutfallet. Det prognostiserade helårsvärdet fördelas sedan ut på de redovisade kvartalen med hjälp av den genomsnittliga fördelningen bland de svarande kommunerna. Objektsbortfall bland andra kommuner än storstadskommuner hanteras genom att de förs till den del av population som skattas med hjälp av en modellbaserad ansats (se 2.2.6).

För regionerna imputeras allt objektsbortfall och allt partiellt bortfall. Imputeringarna baseras på senaste helårsvärden från RS och den kvartalsvisa utveckling som skett för den specifika variabeln bland svarande objekt i Kvartalsutfallet. Vid imputering tar man också hänsyn till de värden uppgiftslämnaren redan fyllt i så att konsistens bibehålls.

Påverkan på statistikens tillförlitlighet från osäkerhetskällan bortfall bedöms vara liten.

2.2.5 Bearbetning

Vissa variabeltransformationer kan ibland behöva göras för att anpassa den hjälpinformation som hämtas från RS så att den kan användas till Kvartalsutfallets imputeringar och modellskattningar.

För samtliga variabler samlas även prognoser in för det innevarande kalenderåret som helhet. Prognoserna publiceras inte utan används som en källa till granskning och imputering.

Då variablerna i både RS och Kvartalsutfallet baseras på kontoplanen *Kommun-Bas 26* samt *Region-Bas 26* är riskerna för osäkerhet till följd av dessa transformationer tämligen begränsade. Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bearbetning bedöms därför vara liten.

2.2.6 Modellantaganden

Vid skattning av rikstotaler för kommuner måste kompensation göras för den del av populationen som hamnar under *cut-off*-gränsen och därmed inte lämnar in uppgifter. För detta tillämpas ett modellbaserat skattningsförfarande.

Skattningsförfarandet bygger på antagandet att utvecklingen under de undersökta kvartalen i genomsnitt varit densamma för gruppen av icke-undersökta objekt som för gruppen av undersökta objekt. Som hjälpinformation används årsstatistiken RS som är tillgänglig för samtliga kommuner.

För att inte kommuner med extrema värden, som bedömts vara korrekta, ska kunna ha för stor påverkan på skattningsförfarandet finns även möjligheten exkludera vissa kommuner från underlaget till skattningsmodellen. De gäller t.ex. de tre storstadskommunerna, Stockholm, Göteborg och Malmö, som alltid utesluts från underlaget.

Påverkan på osäkerhetskällan modellantaganden kan ha en viss betydelse för kommunerna. Modellantaganden görs inte för regionerna.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Vid varje publiceringstillfälle görs revideringar av tidigare publicerade kvartal samma år. Någon studie av hur pass omfattande dessa revideringar är har hittills inte genomförts, men en viss förändring av statistikvärdena sker nästan alltid eftersom regionerna och kommunerna uppmanas att periodisera över kvartalen. Publicerad statistik avseende kvartal 2 baseras på delvis preliminära uppgifter. Det beror på att vissa uppgiftslämnare inte hinner sammanställa det faktiska utfallet i tid till sista inlämningsdatum på grund av sommarledigheter. Reviderade uppgifter avseende andra kvartalet publiceras då i samband med publiceringen av kvartal 3.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden varierar beroende på kvartal, men är i genomsnitt ca två månader.

3.2 Frekvens

Statistiken beskriver samtliga årets kvartal. Statistiken samlas in, sammanställs och publiceras kvartalsvis, det vill säga vid fyra tillfällen per år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades första gången december 2019. Kommande publiceringar annonseras i SCB publiceringsplan.²

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0111.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras tas fram. Se kontaktuppgifter under avsnitt G.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i Statistikdatabasen³. I Statistikdatabasen redovisas rikstotaler för populationerna kommuner och regioner uppdelat på kvartal. Användarna har i statistikdatabasen möjlighet att ladda ner statistiken som tabeller eller egendesignade diagram.

4.4 Dokumentation

Upplägg och genomförande av Kvartalsutfallet finns dokumenterad i *Statistikens framställning* (StaF) och undersökningens kvalitet finns sammanfattad i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration* (KD). Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll* (MetaPlus). Samtliga dokumentationer är tillgängliga via SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0111, under rubriken Dokumentation.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Enkätens variabelinnehåll har sedan undersökningen började genomföras för referensår 2003 varit i stort sett oförändrat. Bas-kontoplanerna revideras dock med jämna mellanrum, vilket gör att kopplingar mellan variabler och konton ibland måste uppdateras. Överlag finns det på variabelnivå dock en stor jämförbarhet över tid.

² www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern.

³ www.statistikdatabasen.scb.se.

Under det första kvartalet 2020 drabbade coronapandemin Sverige och påverkade samhället under de resterande kvartalen det året och även under 2021. Detta har påverkat vissa av statistikvärdena, till exempel på grund av utökade statsbidrag till kommuner och regioner och i form av ökade kostnader inom hälso- och sjukvården. I princip har detta dock inte lett till några begreppsmässiga förändringar i statistiken och det har därför inte påverkat jämförbarheten mellan kvartalen. Även under år 2023 antogs pandemin ha en viss påverkan på statistikvärdena i form av exempelvis fortsatta vaccineringar samt minskade statsbidrag, men det antogs inte påverka jämförbarheten mellan kvartalen och åren.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

God jämförbarhet föreligger mellan kommuner och regioner så länge deras olika verksamhetsområden tas i beaktande. Därutöver är variablerna i respektive enkät för kommunerna och regionerna kopplade mot de konton som finns i Kommun-Bas respektive Region-Bas, vilka är anpassade efter den kommunala redovisningslagen samt utgår från BAS standardkontoplaner för företag.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Eftersom variablerna i både RS och Kvartalsutfallet baseras på de definitioner som finns i kontoplanen *Kommun-Bas* samt *Region-bas* och dessutom har identiska objekt och populationer är de mycket lämpliga att sammanvända.

Även statistik från undersökningarna *Konjunkturlönestatistik för kommuner (KLK)* www.scb.se/am0108, *Konjunkturlönestatistik för regioner (KLR)* www.scb.se/am0109, *Registrerad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)* www.scb.se/am0207, *Kommunerna och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS)* www.scb.se/oe0106 samt *Utförarregistret* www.scb.se/ufreg är lämplig att sammanvända med Kvartalsutfallet.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Eventuella brister i numeriska överensstämmelsen i publicerade data beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Kvartalsutfallet ingår i *Sveriges officiella statistik (SOS)*. För statistik som ingår i SOS gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se *lagen (2001:99)* och *förordningen (2001:100)* om den officiella statistiken samt *SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2016:17)* om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt *24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)*.

Samtliga uppgifter som samlas in i Kvartalsutfallet är offentliga.

C Bevarande och gallring

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtidslagras i databaser hos SCB.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt *lagen (2001:99)* och *förordningen (2001:100)* om den officiella statistiken, samt ytterligare specificerat genom *Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2024:06)* om uppgifter till statistik om kommunernas och regionernas kvartalsutfall. Föreskrifterna är framtagna i samråd med organisationen *Sveriges kommuner och regioner (SKR)*.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon EU-reglering finns inte för Kvartalsutfallet avseende kommuner och regioner, däremot används statistiken av Nationalräkenskaperna, [Nationalräkenskaper, kvartals- och årsberäkningar \(scb.se\)](https://www.scb.se/om-scb/om-scb-och-ansvar/centrala-statistiska-omraden/nationalrakenskaperna), som i sin tur är EU-reglerad. Någon internationell rapportering av Kvartalsutfallet för kommuner och regioner görs inte.

F Historik

Första undersökningen i dess nuvarande form genomfördes för referensåret 2003 och avsåg då kommunerna. Insamling för regionerna genomfördes av SCB för referensåret 2010. Innan dess gjordes insamlingen av nuvarande Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) Undersökningen har sedan starten genomgått förändringar avseende insamlingsförfarande och innehåll. Insamlingen skedde först via Excelfil som mejlades från uppgiftslämnarna till SCB. År 2017 infördes webbinsamling och år 2019 fick undersökningen förbättrat tekniskt stöd för mikrogranskning.

Statistiken publicerades hos SCB för första gången i december 2019.

För mer information se 5.1 ovan.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Kvartalsutfall för kommuner och regioner
E-post	offentligekonomi@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Bilaga 1

Målvariabler för kommuner

Verksamhetens kostnader
Bidrag och transfereringar
Personalkostnader
Material
Tjänster (inklusive köp av verksamhet)
Övriga kostnader
Summa verksamhetskostnader
Verksamhetens intäkter
Försäljningsintäkter, övriga ersättningar och intäkter
Taxor och avgifter
Hyror och arrenden
Bidrag
Försäljning av verksamhet och tjänster
Försäljning av exploateringsfastigheter
Övriga intäkter
Finansiella poster
Finansiella kostnader
Finansiella intäkter
Investeringsredovisning
Investeringsutgifter

Målvariabler för regioner

Verksamhetens kostnader
Löner
Övriga kostnader personal
Kostnader köpt verksamhet
Verksamhetsanknutna tjänster
Material och tjänster
Lämnade bidrag
Övriga kostnader
Aktivering av eget arbete

Summa verksamhetskostnader
Verksamhetens intäkter
Patientavgifter
Försäljning av verksamhet
Försäljning av tjänster
Försäljning av material och varor
Erhållna bidrag
Övriga intäkter
Summa verksamhetsintäkter
Finansiella poster
Finansiella kostnader
Finansiella intäkter
Investeringsredovisning
Investeringsutgifter